

POSITIONES NONNULLÆ
PHILOSOPHICAE,
Quas Spiritu Sancto Præside,

Ingenui aliquot Adolescentes UNIVERSITATIS
ABREDONENSIS Alumni, curriculum
Philosophicum emensi,

Et hac vice cum Laureâ emittendi, in Acroaterio
Collegii Regii Maximo;

Ad diem Iulij, horis pomeridianis, pro
virili propugnabunt.

DAVIDE LEOCHÆO συζητήσιν moderante.

Βέλτιον εἶναι καλῶς, ἢ μάθαιεν κακῶς.

ABREDONIÆ,
Excudebat Edwardus Rabanus, 1633.

PHILOSOPHICAE

POSITIONES NONNULLAE

Quas Spiritus Sancto Præbuit

legendi aliquid Adolescentes UNIVERSITATIS

Alumni curriculum

et quodam modo

Et hæc videri etiam Lincei curandi in Aeternis

Collegii Regii Præbuit

et quodam modo

et quodam modo

David Præbuit et quodam modo

et quodam modo

ABEODONIA

Exordium Edwardus Rector, 1833

Amplifs. Clarifs. & Religioso

DOMINO,

D. ALEXANDRO RHÆDO,

Medicinæ Doctori Eximio, Ever-

getæ suo Colendissimo, Huma-

nissimo, & Munificentissimo.

Salutem in DOMINO

Sempiternam

ANA & enervis flamma est, quæ
sub ipso statim incêdio deflagrans,
momento citiùs, generando cor-
rumpitur, & in auras quàm citissi-
mè resolvitur. Sincera & sine fuco
resplendens Charitas, in æternâ
favillâ est, ingruentibus Lethes rivulis haudqua-
quàm obruendâ; sed in ἀμυρ perpete vicens, (licet
fors aliquandiu cineribus adpersa, subrùs latitet)
tandem opportunè, admoto pabulo, è silentio raciti
A 2 ignis,

ignis, tanquam ex ardenti fornace, impetuosissimè
erumpens, ipsa, suâ

Mobilitate viget, viresq; acquirit eundo.

Affectus cultusque erga te noster (Clariss. ac
Munificentiss. RHÆDÆ) favilla est: ab accensis non
ita pridem, Communis nostræ & emeritæ Matris
Academix, faculis derivata: quæ discussis jam tandè
Silentii cineribus, admoto Beneficentiæ tuæ pabu-
lo, ac molli Humanitatis tuæ aurâ leniter sufflante,
in hanc quam vides, sinceri Amoris flammulam
opportune excrescens, in sublimem dignitatis tuæ
Aram, in excello pridem erectam, intensissimâ ce-
leritate contendit. Ita decet, non ardentem mo-
do, sed celerem quoque affectum esse: presertim
quum per tot tantosque Cœli Terræque tractus, è
longinquo dissitum te, ardentissimo desiderio
salutatum properet.

Ementix adulationis (nobis fors imputandæ)
ingruens suspicio, in apertum Famæ campum, &
admirationis Theatrum, denuò te proferre nos ye-
tat. Pro nobis loquantur, duplicis PANEGYRICI
non ita pridem tibi devoti, expressissimam ad-
huc Echo reverberantia Almæ-parentis Acade-
miæ Subsellia. Sat nobis laudum tuarum, quarum
hodie vniuersa, quâ pater, Britannia satagit. Sæpi-
usculè deprædicata Munificentix excellentia, Ever-
getæ molestiam subindè parere, ac tranquillioris
Modestix sinceritatem, nunquam non disturbare
solet: Nobis consultius, in ipso Æternitatis Tho-
lo pridem appensas, tacito potius horrore, suspi-
cere, ac venerari laudes tuas, quàm sacrilegis ma-
nibus

nibus, easdem denuò exindè arreptas, mendosâ infantiae nostrae stribiligine, indignè attaminare.

Quod restat, vnicè rogatum te, priusquàm hinc; Academiam hanc, communem nostram Genetricem, (necessitudine fraternâ, hac in re tecum conjunctissimi, quâ mediussidiùs immane quantum gloriatur) clandestinis obrectantium Sycophantarum sugillationibus, à recèns accepto *εὐεργεσίας* tuae *μνημόσυνο*, mordicùs adpetitam, & immerentibus malefuadi Livoris *διαβολαίς* (quibus nunquam non, vel te iudice, ab incunabilis perpessitia, adflicta) propemodùm oppressam, septemplici, soliti favoris ac benevolentiae tuae Umbone protegere non dedigneris. Boni quippè est (cujus apex tute ipse es) rerum status, diligenti examine trutinare; & iniquas Vitiligatorum offutias, geris Siculis vaniores, minimo minùs habere. Sit licet ille, grandævæ Matris supremus apex, REGALIS CORONÆ speciem titulumque quondâm qui referebat (quem latis, omni procul dubio ocellis tute ipse in lacteo charæ Genetricis gremio vagiens, eminentissimis hinc inde *περγύγαις* luxuriantè, identidèm contèplâras) impetuosissimo nescio quo turbine non ita pridèm, pessùm dirutus; ipsoque (vt aiunt) solo, ad commune, ingemiscantis Patriæ detrimentum, æquatus polo propè dixerim, actutim denuò æquandus (succurrente interim *εὐχέμωνων* vltroneâ liberalitate: quorum Coryphæus, exemplo & ære Reverendissimus in CHRISTO Episcopus ABREDON. cujus venerandæ Canitiei, faustissima quæque comprecamur:

bonisq; avibus, admotâ vigilantissimi Gymnasii-
chæ. D.D. LÆI (omni)juge eruditionis Biblio-
thecæ ἐπιστολῆς inspectione singulari, inchoatam
reparationem, ære & consilio suo, gnaviter non
minùs quam graviter, prout solet, indiès qui pro-
moveret) Ejusdem tamen Integritatem pristinam, &
bonæ famæ immarcescibilem Coronam, ne Livor
æmulus labefacter, ac διάβολοι proscindat, ἐπιχει-
ρησας tuæ moderamen, nunquam nō tibi consuetum
avertat. In cujus solius sinu, Querimonias hac de
re suas, ipsa deponens, supinam Sciorum Syco-
phantiam & indemnes Gnathonum susurros, vt
nec merita, ita ne-hilum morata,

Nihil ultra Rhadum poposcit.

Nec potentem Amicum largiora flagitat.

Laudum tuarum, ebuccinadores

assidu, nextique perenni tibi additissimi,

— ALEXANDER	SPENSÆVS.
— ALEXANDER	STEVARTVS.
— ARTHVRVS	FORBESIVS.
— GEORGIVS	ADAMSONVS.
— GVLIELMVS	CAMPBELLVS.
— GVLIELMVS	RHÆDVS.
— IACOBVS	LEITHÆVS.
— IACOBVS	MAKINTOSSIVS.
— IACOBVS	TELLIERVS.
— IOANNES	LILIVS.
— PATRICIVS	GORDONVS.
— PATRICIVS	VATTVS.
— ROBERTVS	BARCLAIVS.
— ROBERTVS	STRACHANVS.
— THOMAS	FORBESIVS.

THESES LOGICAE.

THESIS I.

Instrumentorum Logicorum *νομός* vera & proprie dicta, si qua est, Logica duntaxat *νέντις* est.

APP. 1. Logica docens qua talis, operationum intellectualium directrix, in theoriâ tota est, instrumentorum logicorum in communi, naturas simpliciter ac primario contemplando, horumque *νομός* proprie dictam (quæ singularium duntaxat est) *νέντις* in solidum renunciando.

1. Per accidens verò (si quando operetur) instrumentum plerumque in materiâ inadæquata (*νέντις* rationem induendo) *ὡς ἐν τῷ πρῳ*, Logicus docens, discens gratiâ cudit.

3. Quocirca, antiquitate suâ celebrem consultissimorum Philosophorum opinionem, Logicam docentem Scientiam proprie dictam statuminantium, indigno Nuperorum Aristarchorum fastu, ad Scholas usque Mexicanas, patrocinante Ruvio, immeritò exulem, ipsissimo in limine erigendam denuo, ac pristino candori restituendam procuravimus.

4. Ens Rationis, (subjectum Logicæ adæquatum) passiones non tantum in suis speciebus, veras ac demonstrabiles sortitur, Adversariorum unanimi consensu: sed & ipsum qua subjecti universalis Rationem indult, affectionibus suis suo modo subijcitur: quod serjò postulanti manifestissime declarabitur.

5. Ens Rationis, subjectum Scientiarum inidoneum qui regerat, eo quod objectivum quid formaliter, ac proinde reale nihil;

B

viderit

viderit quid sentiat de purioris Matheseos (quæ tamen a Scientiarum albo haudquaquam eradenda) subiecto formali? Enimvero Quantitas ὅλως καὶ ἀπλως abstracta, formalem subiecti rationem, tanquam contra naturam induens, Ens Rationis formaliter si non sit, Tragelaphus est.

6. Superius dicta, realem Logicæ docentis, & utentis differentiam, per modum legitime consequentiæ inferunt.

7. Sicut Regiæ Philosophiæ Logica docens purior fasces non submittit; ita utens crassior, eidem submississimè ancillari non designatur.

II. Ens Rationis, entitatis quantumvis exigua; utilitatis tamen in operationibus humana mentis dirigendis, haud spernenda est.

APP. I. Non quicquid in ratione est, illud statim Ens Ratio- nis est.

2. Ens Reale per accidens ens objectivum, quippe ens in actu extra intellectum: Ens Rationis qua tale ac formaliter, objectivum quid, & extra nihil est.

3. Intellectus veram entis rationem, in objecto reali invenit, non facit: Entis vero rationis, rationem qualemqualem fingendo facit.

4. Formaliter itaque nec prius fit, quam cognoscitur, nec è contra: sed cognoscendo producit, & producendo cognoscitur illius tota quanta quanta est existentia.

5. Ne meram tamen Chimeram statuinemus, esto illi prout par est, Entis cuiusdam realis, in quo fundari debet, conceptus prævius realis.

6. Hinc tam verum, quam vulgo jactatum, Ens Rationis actu reflexivo ab intellectu fieri.

7. In omnibus, & singulis Humanæ mentis operationibus Ens Rationis suo modo fieri, ac formari, quid vetat?

*III. Universale, acerrimus ingeniorum vel subtilissimorum mastix, ἀλλης μύχεν θεομύον ἐξετασις cum sit; in ipso disquisitionum Logicalium limine ἀλογως a Nonnullis eventilandum, ac tyronibus discutiendum proponitur. Nobis, prout presentis ævi scia-
vitas*

uitas fert, καίρω δὲ λεινὸν ὅπερ πρῆμιον.

APP. 1. Ante omnem Singularium existentiam Natura secundum essentiam vere Vniuersalis est: unitatem enim formalem, & aptitudinem existendi in multis seorsim sibi vendicat.

2. Natura vniuersalis ante Singularia habens essentiam, & potestate existens, nec creata, nec increata, ipsa tamen non-creata est.

3. Natura vniuersalis ante existentiam Singularium, nec potentialiter tantum, nec propriè actualiter ens est: est tamen actu ens.

4. Natura vniuersalis, prout in suis singularibus existit, semotà omni intellectus operatione, fundamentaliter, et a parte rei, vniuersalis est.

5. Semotà omni intellectus possibilis negotiatione, Petrus et Paulus, magis inter se conveniunt, quam Petrus et Bucephalus: convenientia verò hæc in Natura vniuersali si non sit, unde quæso est?

6. Natura humana, licet reverà numero multiplex, in quantum actu in multis, secundum se tamen una est unitate specificâ & in se, ipsa indivisa.

7. Natura humana Petri pro ut in Petro, ita Petro propria est, ut ratione Petri incommunicabilis, adeoque singularis sit: eadem verò quæ in Petro, at non quæ in Petro, secundum se spectata, communicabilis adeoque verè vniuersalis est.

IIII. *Pradicabilia solis prædicandi modis differre tam verum, quam vulgo jactatum.*

APP. 1. Sola igitur distinctio subiectorum, distinctionem Prædicabilium formalem non infert.

2. De ratione Differentiæ cuiuslibet, ut sic, prædicari in quali essentiali est.

3. Quod subiecta Differentiæ specie vel numero differant, Differentiæ ut sic, prorsus Accidentarium.

4. An igitur Differentia generica, & specifica (idem de Proprio, & Accidente iudicandum) Porphyrianorum Prædicabilium numerum adaugeant iudicent cordati.

V. *Quinarium Vniuersalium numerum parè nimium imminutum eunt Neotericerum nonnulli,*

dum posteriorem illam Prædicabilem Porphyrianorum triada, canicie suâ perquam venerabilem, e florente universalium albo, immerito expunctum eunt.

App. 1. Differentia, Proprium, & Accidens commune, subjectis suis legitime accommodata, universalitatem suam sibi met ipsis peculiarem, a neutro reliquorum mutuatitiam agnoscunt,

1. Vnum idemque diversorum subjectorum respectu, variorum Prædicabilem rationem subinde induere, rationi non incongruum.

3. Insignis subjectorum varietas, summam Interpretibus hallucinationem circa peculiarem Differentiæ, Proprii, & Accidentis universalitatem peperit.

4. Differentia generica respectu subjecti sui immediati Universale non est.

5. Differentia generica respectu subjectorum mediatorum, sub formali ratione Differentiæ, Universale tertium prædicabile est.

6. Differentia generica respectu particularium Individuorum directè sub se comprehensorum, species vera prædicabilis est.

VI. *Quorsum tanta Entium Realium citrà necessitatem multiplicatio? cum Quantitatis rationem formalem (quamcunque ponat Peripateticorum perspicacitas) Substantia corporea ex se habeat, vi intrinsecâ natura sua debita.*

App. 1. Partium substantialium extensionem realem, earundemque distinctionem juxta ac situationem, cum respectu ad partes loci, substantia corporea ex se habet.

2. Perperam indè Μετῃστας hac in re vere ἀντιστάει, ad impium illud Transsubstantiationis ὁδὸν λυγρὰ suffulcendum, DEVM Opt. Max. in Eucharistiâ, Quantitatem a Substantia panis & vini realitèr separare, ac separatam seorsim conservare, inferunt.

3. Nugas agunt qui Substantiam corpoream, seclusâ per potentiam divinam Quantitate, ex se indivisibilem ejusdemque partes corporeas, in certum loci punctum, deinceps confluere somniant.

4. Nec minus inextricabili labyrintho se involvunt, qui evanidæ,

nidæ, ac recens a Suarezio cusq̃ distinctiunculæ, Extensionis nimirum, in Entitativam, & Quantitativam innixi, semetipfos omnem paginam implere posse gloriantur.

VII. Tanta tamque inquieta mentis humana Prurigo est, ut transgressis omnibus necessitatis gradibus, entia propemodum in infinitum multiplicaret, nisi tadium & confusio, conjunctis copiis obstantia, obicem ponerent.

App. 1. Quorsum quæso Intellectualis animæ facultas, habitu Principiorum supervacaneo onusta laborabit? Quum in plenam perfectamque Principiorum fruitionem (semoto omni ulterioris habitus adminiculo) ipsa nullius opis indiga, quàm citissimè feratur.

2. Huic rei fidem facere potest, vel ipsa vocabulorum penuria, quâ Philosophum ipsum laborasse haud ab simile, dum specioso facultatis ipsius Intellectualis titulo, principiorum habitum hunc, gratis confictum, τὸν ἑαυτοῦ indigitarit; reliquos interim quatuor in eadem facultate qui resident necessitate suâ perquam nobiles, genuinis suis nominibus, a ppositè, prout par est, adornando.

3. Illud Philosophi, quod tandem ibidem §. 8. longâ præmissâ verborum pompâ, quasi per modum consequentiæ inferret. (ἀλλὰ τοῦτ' ἐστὶν τὸν ἀρχαῖον, &c.) cum debitâ animadversione si accipiat, præmissâ thesin non tantum non enervat; sed eandem potius a veritate non abhorrentem, in integritate snâ conservat.

4. Sicut difficultas in potentiâ, circa objectum cognoscendum, causat habitum in eadem, pari ratione facilitas in ejusdem perceptione, habitum omnem a potentiâ tanquam inutilem profligat.

5. Difficultatis ne tantillum quidem, in Principiorum apprehensione, ac cognitione, vel Bubulcus experitur, oblatis id genus Principiis (Omne totum majus est sua parte: De quavis re vera est affirmatio vel negatio, &c.) Cujus rei argumento esse potest, plenarius ejusdem assensus, cognitionem principiorum præviam quam celerrimè consequens.

6. Hæc Philosopho Nuntium mittere non gravamur, qui non

ad utilitatem, sed ad ἀγαθόν potius suam ostendam, tanto labore, in graphicam habitus Intellectualis descriptionem Poster. a. ult. incubuerit.

THESES MORALES.

THESIS I.

ICVT intellectus theoreticus a Scientiis, ita practicus a Prudentiâ solâ insolidum regulabilis.

APP. I. Prudentiam a Morali Philosophiâ non re, sed sola ratione distingui, non abs re proclamat Philosophus Ethic. 6.

8: Quæ quidem ut ratione subiecti, Intellectualis, ita ratione obiecti, Moralls legitimè indigitari consuevit.

1. Identitas utriusque realis, identitatem Subiecti sua sponte infert: quorsum ergo (inter omnes-unus, rem acu tetigisse prope modum qui videtur) tanta periphrasi Picolomineus in Subiecto Moralls Philosophiæ erigendo? cum vel ipso doctore ac ductore Philosopho *τὸ ἐνδεχόμενον πρᾶξι*, appositissimum ejusdem subiectum statui, & possit & debeat.

3. Prudentia nedum necessitate, sed & nobilitate suâ Sapientiæ habitui longè anteferenda: quicquid in contrarium, luxuriosa Metaphysicorum αὐθαδία, ad imperatoriam Sapientiæ Majestatem suffulciendam.

4. Quum nulla electio naturaliter recta esse possit, nisi recto Prudentiæ dictamini concors sit: omnino evanidam, ac fucatam virtutem arbitramur (ne moralls quidem titulo honestandam) cujus

cujus direxrix Prudentia non est; an ergo virtus vel perfectissima Prudentiæ anteferenda, solido Prudentis judicio remittimus?

5. Prudentia, ita tota, formaliter, & ultimè in praxi est, ut theoriam tamen suam præviam (sine quâ mera ἀποσυνή) ad sui integritatem postulet: theoriam autem hanc ipsa prudentis σωφροσύνης & ἀρχιολογίας coarguit.

6. Principia & media aliena prorsus: hæc Naturæ indulgenti, illa doctrinæ & disciplinæ opitulanti debita: ejusdem complementum tantum nostrum est, nostro labore (concurrentibus usu & experientiâ) ad umbilicum quasi perductum.

II. Veterum periphrasis illa (ἡ παρὰ τὸν ἱστορικόν) ab ipso licet Philosopho plurimum celebrata, ut nec Summi boni, ita nec Boni in genere definitionem essentialem spirat.

App. 1. Ratio τ' ἀγαθὸς formalis (si qua inveniri possit) in convenientiâ potius, quam in appetibilitate ponenda est.

2. Appetibilitas qua talis, bono extrinsecum quid, eoque posterius: ideo enim quidpiam appetibile in quantum bonum, non e contra est.

III. Stupendam Felicitatis moralis delineationem, divino prope dixerim penicillo, Ethic. I. 7. a Philosopho exertissimè expressam, miramur Philosophi, approbamus Theologi.

Append. 1. Felicitas moralis tantum abest, supernaturali adversetur, ut ei potius acquirendæ adminicula sua exhibeat: quamvis non ignorem, ineffabili DEI misericordiâ, in cruce pendentem cum DOMINO nostro Latronem, felicitate supernaturali (cùm ne moralis vel tantillum ex suo habuisset) donatum fuisse.

2. Felicitatis practicæ fundamentum, Virtus in habitu: ejusdem verò complementum essentialē ἐν τῇ καθ' ἀσπερτὴν ἐνέργεια est.

3. Ergo interna tranquillioris animi dona duntaxat, intrinsicam Felicitatis moralis essentiam insolidum complent.

4. Fortunæ, Naturæque evanida bona quod attinet, Felicitis splendor

Splendorem, integritatemque ostendent licet, ad intrinsicam tamen Felicitatis moralis rationem ἀπεσθονουσας a nonnullis admittuntur.

5. Ut igitur εὐτυχία felicitatem Priamo non conferre, ita nec δυστυχία collatam auferre potuit.

6. Quapropter felicitas moralis μόνιμον ἢ καὶ ἀνδραμως εὐμεταβολον; Ethic. 1. 10. Nec enim vel invitis eripi, vel oblivione amitti potest, διὰ τὸ, σιωχέσασθαι ζωὴν ἐν αὐτῇ τῶς μακάρους. Ibid.

7. Appositè satis Theologi, honestas Ethnicorum actiones, specioso splendidorum peccatorum emblemate indigitarunt: ex defectu quippe fidei, peccata prorsus: in quantum autem a laudabili rectæ rationis dictamine profluunt, catenus splendorem moralem pro modulo spirant.

IIII. *Ad veram & realem actionum moralium productionem, duplex Intellectus practici operatio, totuplex item Voluntatis appetitio desideratur, priusquam illa externorum membrorum subsequens commotio, actionisq; humana extrinseca productio in ἀκμῳ coram prorumpat.*

App. 1. Sicut mediorum consultatio præcedaneam Intellectus practici negotiationem, circa finem sub ratione boni, Voluntati propositum; pari ratione, determinatorum mediorum subsequens præelectio, prævium finis in voluntate appetitum supponit.

2. Rectè Philosophus Ethic. 3. 2. omnem voluntatis actum in βελήσιν ἢ παραιρέσιν dispescit: illam finibus, hanc mediis ritè accommodatis.

3. Βελήσις in finem rectè tendit, ἢ μὲν ἀκρίτως ἀλλ' ἀπεσθλεύτως. Ibid.

4. Βέλυσσις objectum, Media confusè, & indeterminatè sumpta: παραιρέσις verò, ἀφορισμένον τ' παραιρέτην. Ethic. 3. 3.

V. *Indifferentiam Voluntatis, objectorum non tan-*

tium

tum, sed & actuum circa eadem, varietas, variam subinde & instabilem reddit.

App. 1. Voluntas non tantum ad Bonum in genere, sed ad Summum etiam bonum ita semper determinatur, ut nec malum miseriamve, libertate Contrarietatis, nec, non bonum, libertate Contradictionis, appetere possit.

2. Voluntas, ratione actionis, quæ in Bonum, Summumque bonum rectè tendit, indifferentiam Contrarietatis licet non habeat, libertatem tamen Contradictionis, in actione vel eliciendâ, vel pro tunc suspendenda, summam fortitur.

3. Voluntas ratione Bonorum particularium, Indifferentiam omnimodam, sibi naturaliter insitam vendicat, tum ex parte objectorum, tum ex parte actuum.

VI. Innatam Liberi Arbitrii ἀνορί καὶ χρεόν, Nemo licet non habeat adultus: reconditam tamen ejusdem naturam, à profundissimâ difficultatis voragine amulare, à Philosophorum Classicis subinde tentatum quidem, à paucis tamen reapse, sufficienter quod sciam, præstitum.

App. 1. Liberum arbitrium formaliter, nec habitus, nec actus, sed libera Animæ rationalis potentia est: non illa tamen universalis, ex Intellectu & Voluntate conflata: necesse illa media, sibi per participationem, ab Alberto temerè conficta, sive per negationem, Alensis patrocínio quondam celebris.

2. Liberum à Voluntate Arbitrium qui tollit, ipsammet Voluntatis facultatem si non prorsus destruit, eandem saltem temerè imminutum it. Realiter itaque ab ipsa voluntate non distinguitur, formaliter verò ab eadem, toto Cælo.

3. Liberum ergo arbitrium ipsamet voluntas est; non illa tamen absolute sumpta, sed determinato suo objecto (mediis viz. de quibus haberi potest consultatio & electio) duntaxat limitata.

VII. Appetitus nullus Animalis, facultatem cognoscentem in supposito non supponit: quidni ergo Intellectui practico subordinanda voluntas, quo si non jugiter regi, dirigi saltem & possit & debeat?

D

App. 1.

App. 1. Ultimum Intellectus practici dictamen, quantumvis absolutissimum, Voluntatem ad actum statim eliciendum non necessitat: Voluntas quippe suorum actuum domina cum sit, per ipsam illam suam quam habet Exercitii libertatem, ad certum tempus actum suum suspendere, & consequenter libertatem sibi conjunctissimam factam testam conservare potest.

2. Voluntas ex se caeca licet sit, & ultimo Intellectus practici judicio subordinata, non omni tamen imperio prorsus destituta: intellectum quippe reverberando, quoad actus exercitium movet, nonnunquam etiam ab intelligendo eundem cohibet, & ad lubitum, in aliorum objectorum novam subinde theoriam traducit, tanta tamque arcta utriusque necessitudo sororia est.

V I I I. Inordinato prava pertinacia appetitu in transversum rapiuntur, qui universos Virtutum moralium habitus, Appetitui sensitivo ut subjecta amandant: Voluntatem interea (ab ipsa nativitate ad malum non minus quae propendit) virtutibus moralibus in universonum privando.

App. 1. Quod facultati Intellectivæ ab incunabilis exarcenti conceditur, ut clarius deinceps speculando, abstrusas rerum naturas rimetur: quidni etiam una eademque manu (prout liberales decet) id ipsum Volucri. (etifero naturalis mali toxico infecta) deinceps ut erigatur, dirigaturque concedendum?

2. Ut reficetur exorbitans recalcitrantis Voluntatis appetitus; Peripateticorum nuda charitas non sufficit: si enim facultati Intellectivæ ut illuminetur (ex quorundam calculo) habitus numero quinque, quidni etiam Voluntati naturaliter non minus effreni, ut dirigatur, habitus quinque quinque & ultra, adscribendi?

3. Quamvis Virtus moralis, exorbitantes Appetitus sensitivi Passiones in arcum mediocritatis gyrum cogat, exinde tamen temere non concludendum; virtutum moralium domicilium in nobis esse; ipsamque adeo Virtutem, essentialem Perturbationum formam esse. Scilicet? an (cum potentissimus Britannię Monarcha CAROLVS, ad Londinum, vel Edinam residens, rebelles ad borealem Scotiæ plagam habitantes, authoritatē suā domat) an inquam exinde inferendum CAROLVM ipsum ab boream interim residere? nec alibi residendo, obstinatam rebellium insolentiam cohibere posse.

THESES

THESES PHYSICÆ.

THESIS I.

Subtili Ariadnes filo illi opus, qui in-
extricabilem Physiologia labyrinthum
Materiam primā panitiū inuestigatū
it: nē in ipso limine, extrema difficul-
tatis quasi Minotauro oppressus, fœdē
succumbat: quam si fas graphicē ad-
umbrare, vel omnia, vel nihil, propemodum dixerim.

App. 1. Immensā Materię primæ capacitæ, ejusdemque
actualis in rebus omnibus physicis præsentia, eandem pro-
pemodum *ταύτα* cum Philosopho facit.

2. Materia prima. non ens actū, nec tamen actus, ens tan-
tum potentiā cū sit; quidni ergo propemodum nihil.

3. Potentia Materię primæ pura licet sit, mera tamen non est:
ex actū quippē suo & potentiā constatum quiddam: nec tamen
propterea Compositum physicum.

II. *Quantum Compositum physicum Materię,
tantundem Forma materialis eidem debet.*

App. 1. An ergo Forma materialis magis Natura? quantum-
vis ipsa, præter actualem Compositi consummationem *εἰσπιδας*
distinguat.

2. Quod corpora naturalia sint talia, id a Materia & Forma
promiscue habent: prærogativa autem (si qua est) Materię inso-
lidū attribuenda.

3. Dependētia Formæ materialis a Materia in esse, & fieri,
palmam hac in re, Materię, non abs re desert.

4. Forma materialis, in potentia Materię quasi consopita delitescens, essentiam suam qualemqualem Materię tanquam Matri, existentiam verò Efficienti ut Patri in vniversum debet.

5. Quidni ergo ex prædictis, Principia ex aliis suo modo fieri posse, concludendum.

III. Nisi naturalis rerum Generatio obstarer; Privationem non tantum omni realitate, sed & omni prorsus Principij titulo merito, privassem.

App. 1. Privatio per se non ens, ens tantum per accidens; si non rei genitę, bene tamen Generationis ipsius Principium statuitur; præsertim quum quod generandum est, non sit, adeoque Generatio a non esse ad esse mutatio sit.

2. Hallucinantur, qui Privationem cum ipsamet Materię Potentia cõfundunt: etsi enim nonnihil habeat quo cū illa conveniat: in hoc tamē ab ea differt, quod adventante formā funditus pereat, vniversali interlm Materię primæ potentiā, salvā permanente.

IIII. Quod vulgò in Physicorum περπαλῶ jaclari solet, Motum a Philosopho accuratissime expressum, demonstrabilem Corporis Naturalis affectionem esse, à veritate immane quantum abhorret.

App. 1. Aristoteles Motum quoad actum sedulò dum pensitat, in Mobilitatem (cujus solius est *δῖοτι* demonstrari) oculos omni proculdubio defixos habet.

2. Motus actualis, corpori in potentiā ad Formam, esse quoddam actuale tribuit; ac non quā corpori, sed quā in potentia ad Formam Corpus.

3. Subjectum Motus τὸ ἐν κίνητον cum sit, illud idem, hoc ut sit, actu & potestate esse, necesse est: actu, in quantum suppositum physicum; potestate, quā in fluxu ad ultimum formæ introducendę gradum.

4. Subjectum motus *δυνάμει* esse dicitur, non ad Motum (qui in *ακμῇ* interea est) sed ad Formam per Motum tandem introducendam.

5. Omnis portio Motus successivi, Motus est, in suas etiam partes non

tes non minus divisibilis: quidni ergo motus suapte natura, Continuum quid?

V. Generationis Substantialis, & Alterationis sollemnis concursus, omnimodam, in peculiaribus harum Mutationibus, uniformitatem non insert.

App. 1. Formæ substantialis indivisibilitas, Generationem substantialem, Mutationem mere momentaneam facit.

2. Cum resistentia Mobilis, moram quæ in alteratione esse solet, sola causet: quid? an Generatio Substantialis Motus successivus? cuius subjectum Mobile, resistentiæ prorsus expers: resistentia quippe omnis aut a contrario, aut ab indispositione Mobilis, fieri solet, quorum neutrum in Materiâ, proximo Generationis Substantialis subjecto est.

VI. Quorsum tanta, ad Loci Immobilitatem adstruendam, inanum limitationum juxta ac $\sigma\chi\alpha\sigma\epsilon\iota$ pompa? cum semotâ ulteriori curiositate, Superficies corporis ambientis (quæ Locati Locus) nunquam non immota maneat: licet ipsum, in jugi Motu Locatum perennes.

App. 1. Dædala illam Centi æquivalentiam, Loci Immobilitas non tantum non fulcitur, sed ejusdem etiam Mobilitas, junctis manibus, rectâ infertur.

2. Æquivalentiæ huic propemodum æquivalet illud inane Thomæ Commentum; quo (dum Loci Immobilitatem in $\sigma\chi\alpha\sigma\epsilon\iota$ ad cardinalia Mundi puncta ponit) omnem semetipsum punctum tulisse, falsò gloriatur.

3. Institutum Philosophi prorsus ignorant, qui Immobilitatem hanc Loco maxime appropriatam, solis duntaxat Elementorum Locis accommodant.

VII. Quamvis Immateriale necessariò Incorruptibile, contrarium tamen à Physicorum Scholis, merito eliminandum.

App. 1. Quamvis Materia, radix Corruptibilitatis, non omne tamen materiatum, corruptibile.

2. Sola primarum qualitatum contrarietas, Suppositi materialis corruptibilitatem infert.

3. Corpus coeleste, primarum qualitatum exors, Corruptibilitatem penè omnem naturalem meritò respuit.

4. Perperam ergo Averroes, ejusque affecula Zabarella, Materiam propriè dictam, corporibus coelestibus, ad eorundem Incorruptibilitatem statuminandam, denegant.

5. Corporis coelestis naturalis Incorruptibilitas, ex unione Materię & Formæ naturaliter indissolubili, firmissimè suffulcitur.

VIII. *Intra Materia quâ talis cancellos, distinctio specifica nulla excogitanda: εἰκον μὲν γὰρ ὁ διὰ τῶν διαφορῶν λέγειται εἶδος καὶ τὸ ἐνεργείας εἶναι.* Metaphys. 8, 2.

App. 1. Perspicacis Naturæ specillis illi opus, qui in pura potentia, realem Differentiæ specificę conceptum, investigatum it.

2. Materię coelestis, in Formam solam coelestem, naturalis pro-pensio, ejusdem potentiam vniuersalem non aufert.

IX. *Primum proximumq. Anima, physico modo sumpte, receptaculum (quicquid in contrarium Thomas) Materia primæ non est, sed eam de se habens, aut si mauis, Corpus actualiter formatum, in certa specie Corporis naturalis constitutum.*

App. 1. Animæ supervenientis præsentia, formam Misti in Corpore animato neitiquam destruit, sed eandem potius tanquam dispositionem prærequisitam, Materiam præparantem, eandemque in potentiâ proximâ constituentem conservat.

2. Anima, formę Misti actualiter jam annexa, Animati essentiam non duplicat, nec unum per aggregationem facit: Animati quippe specificatio essentialis, ab ultima eaque nobiliori forma desumenda est.

3. Actualis Animæ in supposito præsentia, vniuersam formæ essentialis rationem, a Mistto animato (qua Mistum) non tollit: quum Mistum qua tale, in certa specie Corporis naturalis, ipsa missionis Forma, essentialiter constituat.

X. *Ad plenam perfectamque fœtus humani con-*

sum-

summationem, distinctarum actionum trias, perquam requiritur: Prima, solertis Natura est; idonea corporis membra (temporis ad id requisiti successu) formans. Secunda, DEI Opt. Max. est, Animam humanam, integram, simplicem illam quidem, ac numero duntaxat unam, ex nullo præexistente, in insanti creantis. Tertia demum, externi Generantis est, quâ Anima jam producta, variisque operandi virtutibus sufficienter instructa (per concursum DEI generalem, mediante Virtute seminali ut instrumento) Corpori hypostaticè unitur: unde tandem ὁπισθενέον illud μαραόσμος ἀνθρώπου, solertis Natura miraculum, emergit.

App. 1. Hinc tam verum, Hominem generare hominem, quam necessarium, hominis animam, ex traduce non esse.

THESES METAPHYSICÆ

THESIS I.

Olennis Scientiarum realium Subordinatio, formalem earundem Subalternationem non infert.

App. 1. Prima Philosophia qua talis, de omni quidem Ente reali ex professo, at non de singulis omnium Entium rationibus, pariter differit: ita enim reliquas Scientias

ad oculum prorsus suspenderet,

a. Entium

2. Entium particularium, proprias rationes sub peculiari ejusdem abstractione comprehensas, Prima Philosophia qua talis verè specularatur.

III. Quorsum in Scientiarum realium albo tanquam novè solâ erecta Metaphysica? si proprietates ac principia a suo subjecto diversa, non habeat.

App. 1. Vnum, Verum, Bonum (eminens illa attributorum Entis vt sic, triga) a parte rei ab ipso licet Ente non distincta, ipsa tamen qua talia, conceptum quandam formalem qui non sit in ipso Ente vt sic, formaliter includunt.

2. Enti qua ens, repugnant reales ac positivæ proprietates a natura rei ab ipso distinctæ: secus de ente qua tale ens judicandum.

3. In Demonstrationibus scientialibus non semper requiritur proprietatis demonstrandæ causa rigide sic dicta, sed sufficit nonnunquam conceptus prior causalitate vestitus.

4. Ens vt sic, Vnum, Verum, Bonum est, semota omni Intellectus possibilis negotiatione. Attributa itaque hæc de formali Entia rationis non dicunt.

5. Passiones Entis vt sic, si non superaddunt, dicunt saltem de formali, vel negationem, vel denominationem sumptam per habitudinem ad aliquod extrinsecum.

III. Ante actualem MUNDI creationem, extra DEVM, reale nihil: quod enim a DEO non factum, vel DEVS ipse, vel nihil est.

App. 1. Blaphemum Hendrici Commentum, ipsas rerum creaturarum essentias, ante actualem Creatoris efficientiam non minus quam scientiam, esse quoddam reale, æternum, improductum, independens habuisse; saniores Scholastici, junctis copiis, a Metaphysicorum castris, non immeritò eliminandum, pridem procuraverunt.

2. Ad terminandam DEI Opt. Max. cognitionem, realis objectorum actualitas ante creationem non requiritur: sufficit enim esse potentiale; quod tamen interim, simpliciter nihil, non possumus.

F I N I S.

